

Aplinkos ir (arba) socialiniai ypatumai

Tvarios investicijos - investicijos į ekonominę veiklą, kuria prisidedama prie aplinkos ar socialinio tikslo, jeigu investicijomis nedaroma reikšminga žala jokiam aplinkos ar socialiniam tikslui ir jeigu investuojamosios bendrovės laikosi gero valdymo praktikos.

Ar šis finansinis produktas turi tvarių investicijų tikslą?

Taip

Ne

Šiuo produktu bus vykdomos bent toliau nurodyto dydžio **tvarios investicijos, kuriomis siekiama aplinkos tikslo:** ___%

į ekonominę veiklą, kuri pagal ES taksonomiją laikoma aplinkos atžvilgiu tvaria

į ekonominę veiklą, kuri pagal ES taksonomiją nelaikoma aplinkos atžvilgiu tvaria

Šiuo produktu bus vykdomos bent toliau nurodyto dydžio **tvarias investicijas, kuriomis siekiama socialinio tikslo:** ___%

Šiuo produktu **skatinami aplinkos ir (arba) socialiniai (A/S) ypatumai** ir nors juo nesiekiami tvarių investicijų tikslo, jo mažiausia tvarių investicijų dalis bus ___%

siekiant aplinkos tikslo, į ekonominę veiklą, kuri pagal ES taksonomiją laikoma aplinkos atžvilgiu tvaria

siekiant aplinkos tikslo, į ekonominę veiklą, kuri pagal ES taksonomiją nelaikoma aplinkos atžvilgiu tvaria

siekiant socialinio tikslo

Šiuo produktu skatinami A/S ypatumai, tačiau **nebus vykdomos jokios tvarios investicijos**

ES taksonomija – Reglamente (ES) 2020/852 nustatyta klasifikavimo sistema, pagal kurią sudaromas **aplinkos atžvilgiu tvarios ekonominės veiklos rūšių** sąrašas. Socialinių atžvilgiu tvarios ekonominės veiklos rūšių sąrašas tame reglamente nepateikiamas. Tvarios investicijos, kuriomis siekiama aplinkos tikslo, gali būti suderintos su taksonomija arba nesuderintos.

Tvarumo rodikliai vertinama, kaip yra užtikrinti finansiniu produktu skatinami aplinkos ar socialiniai ypatumai.

Kokie aplinkos ir (arba) socialiniai ypatumai yra skatinami šiuo finansiniu produktu?

Fondas įtraukė ESG (aplinkos, socialinių ir valdymo (angl. environmental, social, governance – ESG)) aspektus į visą investicinių sprendimų priėmimo procesą ir seka juos visą investavimo laikotarpį. Taip siekiama užtikrinti tinkamą aplinkos ir socialinių rodiklių lygį.

Fondas skatina šiuos aplinkos ir (arba) socialinius ypatumus:

- **Klimato kaitos švelninimas.** Prioritetas teikiamas investicijoms į projektus ir bendroves, kurių šiltnamio efektą sukeliančių dujų (toliau - ŠESD) emisijų kiekis yra mažesnis nei to sektoriaus vidurkis arba kurios turi konkrečias strategijas emisijų mažinimui, ir fondams, kurie skatina aplinkos ir (arba) socialinius ypatumus. Fondas taip pat siekia, kad reikšminga investicijų dalis nebūtų skiriama įmonėms, vykdančioms veiklą išskastinio kuro pramonėje, taip skatindamas perėjimą prie tvaresnių energijos šaltinių.
- **Pagarba tarptautiniams standartams ir konvencijoms.** Prioritetas teikiamas investicijoms, atitinkančioms tarptautinius standartus ir konvencijas, pavyzdžiui, vengiant investuoti arba ženkliai mažinant investicijas į įmones ar projektus, kurie pažeidžia tokius principus kaip Jungtinių Tautų pasaulinio susitarimo arba Ekonominio bendradarbiavimo ir plėtros organizacijos rekomendacijos.

• Kokie tvarumo rodikliai naudojami kiekvieno iš šiuo finansiniu produktu skatinamų aplinkos ar socialinių ypatumų užtikrinimui įvertinti?

Skatinamų aplinkos ar socialinių ypatumų užtikrinimui įvertinti naudojami šie rodikliai:

- Svertinis ŠESD emisijų intensyvumas;
- Bendrovių, vykdančių veiklą išskastinio kuro sektoriuje, dalis;
- Investicijų dalis į investuojamąsias bendroves, susijusias su JT pasaulinio susitarimo principų arba Ekonominio bendradarbiavimo ir plėtros organizacijos (toliau - EBPO) rekomendacijų daugiašalėms įmonėms pažeidimais.

Fondas reguliariai seka šių rodiklių dinamiką. Pastebėjus ženkliai neigiamą rodiklių dinamiką, fondas identifikuoja siekiamų socialinių ypatumų neatitinkančias pozicijas ir Investiciniame komitete pateikiamas siūlymas dėl investicinių pozicijų likvidavimo.

Pagrindinis neigiamas poveikis yra didžiausias neigiamas investavimo sprendimų poveikis tvarumo veiksniams, susijusiems su aplinkos, socialiniais ir darbuotojų klausimais, taip pat pagarbos žmogaus teisėms, kovos su korupcija ir kovos su kyšininkavimu klausimais

- **Kokie yra tvarių investicijų, kurias ketinama iš dalies vykdyti finansiniu produktu, tikslai ir kaip tvarios investicijos padeda siekti tokių tikslų?**

Šis Fondas skatina aplinkos ar socialinius ypatumus, tačiau tvarios investicijos nėra jo išsikeltas tikslas.

- **Kaip tvarios investicijos, kurias ketinama iš dalies vykdyti finansiniu produktu, nepadaro reikšmingos žalos jokiam aplinkos ar socialiniam tvarių investicijų tikslui?**

Šis Fondas tik skatina aplinkos ar socialinius ypatumus, bet neįsipareigoja tvariai investuoti.

- **Kaip atsižvelgta į neigiamo poveikio tvarumo veiksniams rodiklius?**

Šis Fondas skatina aplinkos ar socialinius ypatumus, tačiau tvarios investicijos nėra jo išsikeltas tikslas.

- **Kaip tvarios investicijos suderintos su EBPO rekomendacijomis daugiašalėms įmonėms ir JT verslo ir žmogaus teisių pagrindiniais principais? Išsamesnė informacija:**

Šis Fondas skatina aplinkos ar socialinius ypatumus, tačiau tvarios investicijos nėra jo išsikeltas tikslas.

ES taksonomijoje nustatytas principas „nedaryti reikšmingos žalos“, pagal kurį su taksonomija suderintos investicijos turėtų nedaryti reikšmingos žalos ES taksonomijos tikslams, ir pateikiami konkretūs ES kriterijai.

Principas „nedaryti reikšmingos žalos“ taikomas tik toms su finansiniu produktu susijusioms investicijoms, kuriomis atsižvelgiama ES aplinkos atžvilgiu tvarios ekonominės veiklos kriterijus. Su likusia šio finansinio produkto dalimi susijusiomis investicijomis neatsižvelgiama į ES aplinkos atžvilgiu tvarios ekonominės veiklos kriterijus.

Bet kokios kitos tvarios investicijos taip pat neturi daryti reikšmingos žalos jokiems aplinkos ar socialiniams tikslams.

Ar šiuo finansiniu produktu atsižvelgiama į pagrindinį neigiamą poveikį tvarumo veiksniams?

- Taip**, Fondas vertins bent šiuos rodiklius: (1) ŠESD emisijų intensyvumas, (2) bendrovių, vykdančių veiklą iškastinio kuro sektoriuje, dalis, (3) investicijų dalis į investuojamasias bendroves, susijusias su JT pasaulinio susitarimo principų arba Ekonominio bendradarbiavimo ir plėtros organizacijos (EBPO) rekomendacijų daugiašalėms įmonėms pažeidimais.
- Ne

Kokia investavimo strategija taikoma šiam finansiniam produktui?

Fondo investavimo strategija – 100 % Fondo turtą sudarančių grynujų aktyvų investuojama į obligacijas ir kitų formų ne nuosavybės vertybinius popierius, pinigų rinkos priemonės, taip pat KIS investicinius vienetus (akcijas) ir (ar) kitus investavimo objektus (įskaitant investicijas alternatyvių turto klasių rinkoje), kurių pagrindinė investavimo kryptis – ne nuosavybės vertybiniai popieriai, pinigų rinkos priemonės ar privati skola.

- **Kokie privalomi investavimo strategijos elementai taikomi atrenkant investicijas, kad būtų užtikrintas kiekvienas iš šiuo finansiniu produktu skatinamų aplinkos ar socialinių ypatumų?**

Atrenkant investicijas, atitinkančias Fondo skatinamus aplinkos ar socialinius ypatumus, atliekami šie veiksmai:

- ESG (aplinkos, socialinių ir valdymo (angl. environmental, social, governance – ESG)) faktorių analizė;
- investicijų atmetimas/filtravimas pagal įmonės draudžiamų investicijų sąrašą;
- įmonių atmetimas ar šalinimas iš investicijų portfelio dėl prieštaringo elgesio ir prieštaringų produktų.

Investicijų vertinimas priklauso nuo konkrečios turto klasės:

Investavimo strategija vadovaujamas priimančios investavimo sprendimus, grindžiamus tokiais veiksniais, kaip investavimo tikslai ir priimtina rizika.

- ETF, investicinių fondų ir alternatyvių fondų atveju atsižvelgiame į šiuos aspektus:
  - Fondai skatina aplinkos ir (arba) socialinius ypatumus.
  - Strategijoje numatyta kuo didesnę potencialių investicijų dalį nukreipti į aukštesnių tvarumo/ESG standartų įmones.
  - Trečiųjų šalių ESG balai ir reitingai gali būti naudojami fondams ir fondų valdymo įmonėms palyginti.
- Renkantis išorės valdytojus privataus kapitalo, rizikos kapitalo fondams ir ETF, analizė apima kokybinius ir kiekybinius rodiklius, tarp kurių gali būti:
  - tvarumo/ESG politikos turėjimas;
  - ryšys su investuotojų iniciatyvomis, tokiomis kaip Atsakingo investavimo principai (PRI);
  - atskaitomybė – profesionalių darbuotojų ar komitetų vykdomos priežiūros pavidalu;
  - ESG integravimo į investavimo proceso būdai ir laipsnis;
  - dalyvavimo ir įsitraukimo veikla/politika;
  - ataskaitų teikimo praktika ir pajėgumai.
- Valstybinėse obligacijose pasirinktinai vertiname:
  - sankcijų sąrašus;
  - trečiųjų šalių reitingus ir ESG rodiklius (pvz., šiltnamio efektą sukeliančių dujų emisiją, pasaulinio valdymo rodiklius (WGI), žmogaus laisvės indeksą (HFI) ir kt.);
  - atsižvelgiame į vyriausybės reglamentus ir politiką.
- Tiesioginių investicijų į akcijas ir įmonių obligacijas atvejais atsižvelgiame į šiuos aspektus:
  - ar investicija yra orientuota į ESG, ar ne. Į ESG orientuotų investicijų pavyzdžiai: žaliosios obligacijos, atsinaujinančios energijos įmonės akcijų emisija ir pan.;
  - trečiųjų šalių ESG balus, kai jie yra prieinami ir taikomi;
  - PAI (PAI – principal adverse impact) rodiklių analizę ir palyginimą su sektoriaus vidurkiais;
  - neigiamą informaciją. Ji tikrinama siekiant nustatyti ESG problemas.
- ***Kokia yra minimali dalis, kuria įsipareigota sumažinti investicijų mastą, į kurią atsižvelgiama prieš pradedant taikyti tą investavimo strategiją?***

Nėra nustatytos fiksuotos minimalios dalies, kuria būtų galima sumažinti investicijų, svarstytų prieš taikant investavimo strategiją, apimtį.

- ***Kokia yra investuojamųjų bendrovių gero valdymo praktikos vertinimo politika?***

Gerosios valdymo praktikos įvertinimas, įskaitant valdymo struktūrą, santykius su darbuotojais, darbuotojų atlyginimą ir mokestinių prievolių vykdymą, yra prieš investicinio sprendimo priėmimo patikrinimo dalis.

Taip pat Fondas tikrina, ar subjektas, į kurį investuojama, taiko valdymo politiką, kurios turėtų laikytis visos portfelio įmonės (geriausia rinkos praktika). Tai reiškia, kad Fondas siekia daryti įtaką tokiose svarbiose srityse kaip kova su korupcija ir pranešimų apie pažeidimus teikimas.

Kai investuojama į valstybių obligacijas, o ne į portfelio įmones ir jų obligacijas, į gerosios praktikos vertinimą įtraukiamas bendras balas, atspindintis aplinkos, socialinius ir valdymo rodiklius ekonomikoje.

Gero valdymo
 praktika apima patikimo valdymo struktūras, darbuotojų santykius, darbuotojų atlyginimus ir mokestinių prievolių vykdymą.

Koks turto paskirstymas planuojamas šiam finansiniam produktui?

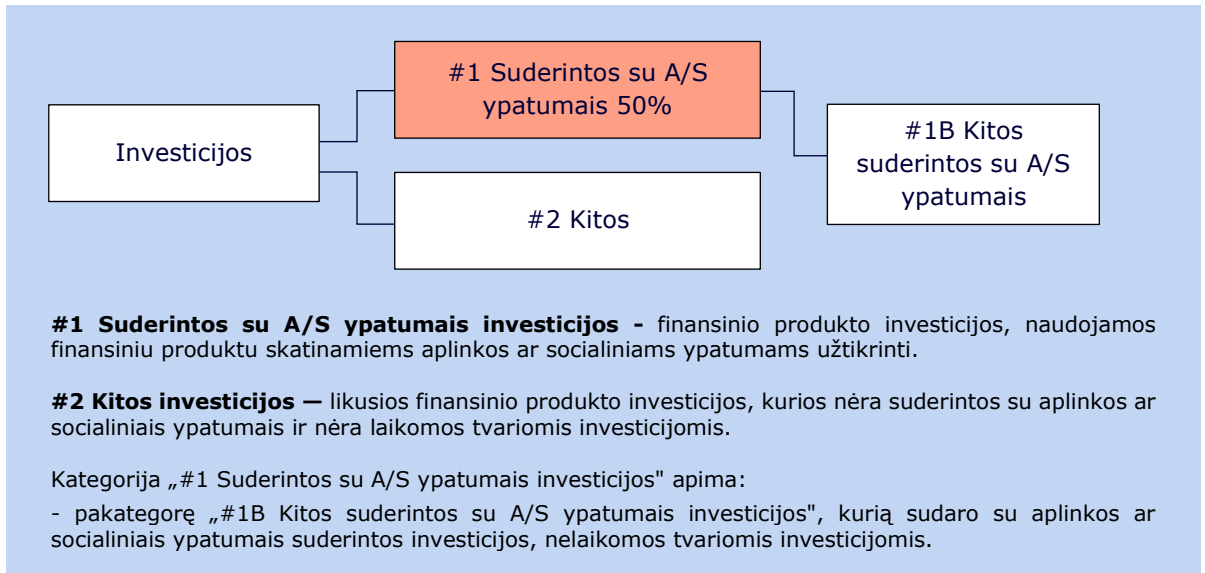
Turto paskirstymas – investicijų į konkretų turta dalis.

Kriterijus atitinkanti taksonominė veikla išreiškiama kaip dalis:

- **apyvartos**, atspindinčios investuojamųjų bendrovių pajamų iš žaliosios veiklos dalį;
- **kapitalo išlaidų**, rodančių investuojamųjų bendrovių žaliašias investicijas, pvz., susijusias su perėjimu prie žaliosios ekonomikos;
- **veiklos išlaidų**, rodančių investuojamųjų bendrovių žaliają veiklą.

Investiciniai sprendimai Fondo viduje priimami atsižvelgiant į esminius investavimo strategijos elementus, naudojamus pirmiau aprašytoms aplinkos ir socialinėms ypatybėms pasiekti. Fondo tikslas nėra tvarios investicijos ir jis nėra įsipareigojęs investuoti tvariai, kaip apibrėžta SFDR (Europos Parlamento ir Tarybos Reglamentas (ES) 2019/2088). Fondas gali (tačiau neįsipareigoja) turėti investicijų, kurios atitinka taksonomijos kriterijus aplinką tausojančiai ūkinei veiklai.

Toliau esančioje diagramoje pateikiamas planuojamas Fondo turto paskirstymas.

● **Kaip naudojant išvestines finansines priemones yra užtikrinami finansiniu produktu skatinami aplinkos ar socialiniai ypatumai?**

Fondas neketina naudoti išvestinių finansinių priemonių investavimo tikslais, tačiau gali naudoti išvestines finansines priemones, tokias kaip ateities sandoriai, pasirinkimo sandoriai, išankstiniai sandoriai ir apsikeitimo sandoriai (toliau kartu – išvestinės finansinės priemonės), rizikoms, nurodytoms Fondo taisyklėse, drausti. Išvestinės finansinės priemonės nebus naudojamos kaip priemonė Fondo aplinkos ypatumams skatinti, tačiau Fondas atsižvelgia į minimalias ESG apsaugos priemones, įskaitant tai, kad išvestinėmis finansinėmis priemonėmis turi būti prekiaujama reguliuojamose rinkose arba pagal privatų susitarimą (OTC), sudarytą su aukščiausio lygio finansų įstaigomis arba geros reputacijos subjektais, kurie specializuojasi tokio pobūdžio sandoriuose.

● **Kokiu minimaliu lygiu tvarios investicijos, kuriomis siekiama aplinkos tikslo, atitinka ES taksonomiją?**

Fondas tik skatina aplinkos ar socialinius ypatumus, tačiau neturi tikslo ir neįsipareigoja tvariai investuoti.

● **Ar finansiniu produktu investuojama į ES taksonomiją atitinkančią su išskatinėmis dujomis ir (arba) branduoline energetika susijusią veiklą¹?**

Taip

į išskastines dujas

į branduolinę energetiką

Ne

¹ Su išskatinėmis dujomis ir (arba) branduoline energetika susijusi veikla atitiks ES taksonomiją tik tada, kai ji prisidės prie klimato kaitos ribojimo („klimato kaitos švelninimas“) ir nepadarys reikšmingos žalos jokiam ES taksonomijos tikslui. Žr. kairėje parašėje pateiktą paaiškinimą. Visi ES taksonomiją atitinkančios su išskatinėmis dujomis ir branduoline energetika susijusios ekonominės veiklos kriterijai yra nustatyti Komisijos deleguotajame reglamente (ES) 2022/1214.

Kad atitiktų ES taksonomiją, **išskatinėms dujoms** taikomi kriterijai apima išmetamųjų teršalų kiekio apribojimus ir perėjimą prie atsinaujinančiųjų išteklių energijos arba mažo anglies dioksido pėdsako kuro iki 2035 m. pabaigos.

Branduolinės energetikos atveju šie kriterijai apima išsamias saugos ir atliekų tvarkymo taisykles

Sąlygas sudarančia ekonomine veikla tiesiogiai sudaromos sąlygos kitai veiklai svariai prisidėti siekiant aplinkos tikslo.

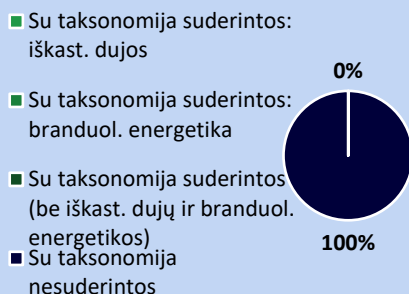
Tvarios investicijos, kuriomis siekiama aplinkos tikslo ir kuriomis **neatsižvelgiama** į aplinkos atžvilgiu tvarios ekonominės veiklos **kriterijus** pagal ES taksonomiją.

Referenciniai lyginamieji indeksai yra indeksai, naudojami siekiant įvertinti, ar finansiniu produktu užtikrinami juo skatinami aplinkos ar socialiniai ypatumai.

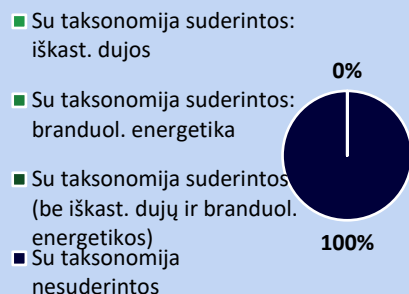

Toliau pateiktose dviejose diagramose žalia spalva pažymėta investicijų, kurios suderintos su ES taksonomija, mažiausia procentinė dalis. Kadangi nėra tinkamos metodikos, pagal kurią būtų galima nustatyti valstybės obligacijų suderinimą su taksonomija*, pirmojoje diagramoje parodytas suderinimas su taksonomija visų finansinio produkto investicijų, įskaitant valstybės obligacijas, atžvilgiu, o antrojoje diagramoje – tik finansinio produkto investicijų, išskyrus valstybės obligacijas, atžvilgiu.

1. Su taksonomija suderintos investicijos, **įskaitant valstybės obligacijas***

2. Su taksonomija suderintos investicijos, **išskyrus valstybės obligacijas***

* Šiose diagramose valstybės obligacijos apima visas valstybės garantija užtikrintų skolų pozicijas.

● **Kokia yra minimali investicijų į perėjimo veiklą ir sąlygas sudarančią ekonominę veiklą dalis?**

Fondas tik skatina aplinkos ar socialinius ypatumus, tačiau neturi tikslo ir neįsipareigoja tvariai investuoti.

● **Kokia yra minimali su ES taksonomija nesuderintų tvarių investicijų, kuriomis siekiama aplinkos tikslo, dalis?**

Fondas tik skatina aplinkos ar socialinius ypatumus, tačiau neturi tikslo ir neįsipareigoja tvariai investuoti.

● **Kokia yra minimali socialiniu atžvilgiu tvarių investicijų dalis?**

Fondas tik skatina aplinkos ar socialinius ypatumus, tačiau neturi tikslo ir neįsipareigoja tvariai investuoti.

● **Kokios investicijos įtrauktos į kategoriją „#2 Kitos investicijos“, koks yra jų tikslas ir ar yra kokių nors būtinųjų aplinkos ar socialinių apsaugos priemonių?**

Bet kokios Fondo investicijos, kurios gali būti priskirtos „#2 Kitos“, daugiausia skirtos efektyviam portfelio valdymui, likvidumo valdymui arba apsidraudimui. Pavyzdžiui, Fondas taip pat gali investuoti į įmones, kurios gali neatitikti visų Fondo ESG kriterijų, bet turi tinkamas minimalias apsaugos priemones. Fondas dės visas pastangas, kad kuo didesnė dalis investicijų skatintų aplinkos ar socialines ypatybes.

● **Ar konkretus indeksas yra nustatytas kaip referencinis lyginamasis indeksas siekiant nustatyti, ar šis finansinis produktas yra suderintas su juo skatinamais aplinkos ir (arba) socialiniais ypatumais?**

Referencinis lyginamasis indeksas, kuris būtų suderintas siekiant Fondo aplinkos ar socialinių ypatumų, nėra nustatytas.

● **Kur galiu rasti daugiau informacijos apie produktą internete?**

Daugiau informacijos apie produktą galima interneto svetainėje [čia](#).